

Załącznik do Uchwały
Nr XLII/474/2021 z dnia 22.12.2021 roku
Rady Miejskiej Ostrowa Wielkopolskiego

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO
na 2022 rok**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

I. Metryczka gminy.....	3
II. Diagnoza lokalna w zakresie problemów związanych z używaniem narkotyków przez mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego	4
III. Diagnoza w zakresie występujących w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrow Wielkopolski czynników ryzyka i czynników chroniących	5
IV. Dane do diagnozy pozyskane od podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.....	7
1. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim.....	7
2. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim.....	8
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim	9
4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim	9
5. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem narkotykowym i innymi uzależnieniami wraz z prowadzeniem Telefonu Zaufania oraz udzielaniem porad prawnych.....	10
6. Placówki wsparcia dla dzieci (świetlice).....	10
V. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy danych statystycznych.....	10
VI. Współpraca z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.....	11
VII. Planowane zadania w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ostrowa Wielkopolskiego na 2021rok.....	12
VIII. Koordynowanie zadań gminnego programu	16
IX. Finansowanie zadań.....	16
X. Podstawy prawne.....	16
XI. Wykaz skrótów.....	16

WPROWADZENIE

W Polsce podstawą prawną do działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii jest ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku. Ustawa ta precyzuje zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii, które należą do zadań własnych gmin i mają być realizowane z uwzględnieniem lokalnych potrzeb. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi się realizację działań na szczeblu lokalnym jest gminny program przeciwdziałania narkomanii. Gminny Program zawiera zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, które będą realizowane w formach dostosowanych do aktualnych potrzeb lokalnych. Program jest uchwalany corocznie przez radę gminy.

Realizacja zadań objętych Gminnym Programem została zaplanowana na okres od stycznia do grudnia 2022 r. Ujęte w nim zadania stanowią kontynuację zadań z lat ubiegłych. Planowane w Programie działania zawierają również odniesienia do Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do całej społeczności lokalnej, a nie tylko do osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

Zadania ujęte w gminnym programie są koordynowane przez Wydział Spraw Społecznych, Referat Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

I. METRYCZKA GMINY

Ostrów Wielkopolski to miasto leżące w województwie wielkopolskim na Wysoczyźnie Kaliskiej. Przez miasto przepływa rzeka Ołobok- lewy dopływ Proсны. Ostrów Wielkopolski jest jednym z dwóch głównych ośrodków Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej. Powierzchnia miasta wynosi 41,90 km² i tym samym miasto stanowi 3,65% powierzchni powiatu ostrowskiego. Miasto graniczy z 3 gminami powiatu ostrowskiego, od południa z gminą Przygodzice, od północnego zachodu z gminą Raszków oraz od strony północno-zachodniej i wschodniej z dwiema rozdzielonymi częściami gminy wiejskiej Ostrów Wielkopolski. Miasto podzielone jest na 11 osiedli:

- Osiedle nr 1 „Śródmieście”,
- Osiedle nr 2 „Wenecja”,
- Osiedle nr 3 „Krepa”,
- Osiedle nr 4 „Jana Pawła II”,
- Osiedle nr 5 „Pruślin”,
- Osiedle nr 6 „Stare Kamienice”,
- Osiedle nr 7 „Zacisze – Zębców”,
- Osiedle nr 8 „Odolanowskie”,
- Osiedle nr 9 „Nowe Parcele”,
- Osiedle nr 10 „Parcele Zacharzewskie”,
- Osiedle nr 11 „Powstańców Wielkopolskich”.

Miasto Ostrów Wielkopolski zamieszkuje 68 141 osób (stan na 30.06.2021 r. według danych z Głównego Urzędu Statystycznego). Liczba ludności miasta od 2015 roku stale maleje.

II. DIAGNOZA LOKALNA W ZAKRESIE PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYCIEM NARKOTYKÓW PRZEZ MIESZKAŃCÓW OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO.

W lipcu 2019 r. Gmina Miasto Ostrowo Wielkopolski zleciła przeprowadzenie „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych Ostrowa Wielkopolskiego”. Ekspertyza posłużyła do opracowania raportu zawierającego analizę opisową wyników oraz rekomendacje, które stanowiły podstawę do opracowania Gminnego Programu.

Celem badania było przedstawienie m.in. aktualnych problemów narkotykowych dotyczących mieszkańców miasta Ostrowa Wielkopolskiego w odniesieniu do opinii dorosłych mieszkańców i uczniów. Analiza i interpretacja danych pozwoliła na sformułowanie wniosków oraz rekomendacji względem planowanych przyszłych działań profilaktycznych na terenie miasta.

Podstawą do nakreślenia kierunków działań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Ostrowa Wielkopolskiego na 2022 rok oprócz Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych Ostrowa Wielkopolskiego sporządzonej w 2019 roku jest również bieżąca diagnoza oparta na danych uzyskanych w badaniach problemów społecznych z Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim, Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim oraz innych placówek i osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Dla zdiagnozowania sytuacji natury społecznej oraz prawnej, jakie wywołuje zażywanie narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych w naszym mieście w tabelach ujęto działania prowadzone przez ww. służby w latach 2018-2020. Odniesiono się również do pierwszego półrocza 2021 roku.

Poniżej znajduje się podsumowanie wniosków z badania diagnozującego aktualne problemy narkotykowe wśród uczniów szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasto Ostrowo Wielkopolski oraz dorosłych mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego.

1.1 Uczniowie szkół podstawowych z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Miasta Ostrowa Wielkopolskiego wzięło udział **519 uczniów**. Badania zostały przeprowadzone wśród uczniów szkół podstawowych. Kwestionariusze ankiety wypełniło 41% dziewczynek i 59% chłopców.

SKALA ZAŻYWANIA NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ	Do zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przyznało się 3% badanych uczniów tj. 14 osób.
RODZAJ ZAŻYWANEJ SUBSTANCJI	Najpowszechniejszą wśród uczniów substancją psychoaktywną jest marihuana lub haszysz – sięgnęło po nią 8 badanych. Na drugim miejscu pod względem popularności znalazły się inne formy konopi – 4 ankietowanych oraz „Kompot” – 4 osoby.
OKOLICZNOŚCI ZAŻYCIA SUBSTANCJI	Większość uczniów sięgnęło po substancje psychoaktywne w wieku 14-16 lat.

PSYCHOAKTYWNYCH PO RAZ PIERWSZY	Motywem tego zachowania była wśród większości przypadków chęć dobrej zabawy i presja grupy. Największa część uczniów sięgnęła po takie substancje po raz pierwszy ze znajomymi na podwórku i w czasie imprezy towarzyskiej.
DOSTĘPNOŚĆ ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH DLA MŁODZIEŻY	7% ocenia możliwość zdobycia narkotyków jako łatwe i 5% ocenia za łatwe możliwość zdobycia dopalaczy. 10% zna miejsca w swojej miejscowości, gdzie może kupić narkotyki lub dopalacze.
OPINIA UCZNIÓW NA TEMAT SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	90% uważa, że narkotyki są zdecydowanie lub raczej szkodliwe, a o dopalaczach myśli tak 94%. Dla większości młodych ludzi uzależnienia od środków psychoaktywnych wiążą się z zaburzeniami zdrowia fizycznego i psychicznego. Warto zwrócić uwagę na to, że 17% nie wie jakie mogą być tego negatywne konsekwencje.

1.2 Dorośli mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego wzięło udział 103 mieszkańców. Kobiety stanowią 60% badanej grupy, a 40% to mężczyźni.

SKALA ZAŻYWANIA NARKOTYKÓW LUB DOPALACZY PRZEZ DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW	Po substancje psychoaktywne sięgnęło 9 mieszkańców, przy czym 6 zażywało je kilka razy w roku, 2 robiło to jednokrotnie, a jedna osoba zażywa substancje raz w miesiącu.
RODZAJE ZAŻYWANYCH SUBSTANCJI	Marihuanę zażywało 7 osób, kokainę i ekstazy 4 osoby, amfetaminę 3 osoby, grzyby halucynogenne i środki nasenne 2 osoby, a LSD i sterydy po jednej osobie.
DOSTĘPNOŚĆ	43% oceniło narkotyki jako łatwo dostępne na terenie miasta, a 33% sądzi tak o dopalaczach.

III. DIAGNOZA W ZAKRESIE WYSTĘPUJĄCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ MIASTO OSTRÓW WIELKOPOLSKI CZYNNIKÓW RYZYKA I CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii w gminnym programie przeciwdziałania narkomanii uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących.

CZYNNIKI RYZYKA to cechy indywidualne jednostki, środowiska rodzinnego, szkolnego, rówieśniczego, najbliższego otoczenia społecznego i makrosocjalnego, które mają związek z występowaniem zachowań ryzykownych, chorób i zaburzeń zdrowia psychicznego.

Tabela nr 1. Poniżej przedstawiono przykłady wybranych czynników ryzyka na podstawie danych z ostrowskich szkół podstawowych.

WYBRANE CZYNNIKI RYZYKA
<ul style="list-style-type: none">➤ Indywidualne czynniki ryzyka: nadmierne korzystanie z Internetu i gier komputerowych, brak umiejętności oceny sytuacji zagrażających, brak umiejętności społecznych spowodowanych izolacją w latach ubiegłych, brak umiejętności rozwiązywania problemów, brak kontroli nad własnym zachowaniem, brak podejmowania aktywności, zaburzone relacje koleżeńskie, trudności z radzeniem sobie z emocjami towarzyszącymi okresowi dojrzewania, stosowanie wulgaryzmów, zdarzają się zachowania agresywne.➤ Rodzinne czynniki ryzyka: wychowywanie się w rodzinach dysfunkcyjnych – sytuacje rozwodu, niewystarczające wsparcie ze strony rodziców, brak kontroli niektórych rodziców nad czasem spędzonym przez dzieci poza domem, problem uzależnień w rodzinach, negatywne doświadczenia wynikające z najbliższego środowiska, brak prawidłowych wzorców w najbliższym otoczeniu, w rodzinie, spowodowanych niezaradnością rodziców.➤ Czynniki ryzyka związane ze szkołą: słaba frekwencja części uczniów na zajęciach szkolnych, trudności uczniów w prawidłowym wykorzystywaniu czasu wolnego, przyzwyczajenie do stagnacji spowodowanej sytuacją pandemii i nauczaniem zdalnym, nadmierne korzystanie poza szkołą z Internetu, telefonów komórkowych, brak sprecyzowanych zainteresowań, izolacja z powodu trudnej sytuacji zdrowotnej w kraju z powodu COVID-19 trudności z adaptacją po powrocie do nauczania stacjonarnego.➤ Czynniki związane z rówieśnikami: chęć zwrócenia na siebie uwagi zaistnienia w grupie w sposób negatywny, pojawiające się sytuacje konfliktowe w grupie rówieśniczej.➤ Czynniki środowiskowe: grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne (np. zażywanie środków odurzających).

CZYNNIKI CHRONIĄCE to te właściwości indywidualne, cechy środowiska rodzinnego, szkolnego, rówieśniczego, najbliższego otoczenia społecznego oraz środowiska mikrosocjalnego, które wzmacniają zdrowie i pozytywne funkcjonowanie jednostki.

Tabela nr 2. Poniżej przedstawiono przykłady wybranych czynników chroniących na podstawie danych z ostrowskich szkół podstawowych.

WYBRANE CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none">➤ Czynniki chroniące indywidualne: zwrócenie uwagi na indywidualne cechy, wysoki poziom osiągnięć edukacyjnych – silna motywacja do nauki.

- **Czynniki chroniące rodzinne:** wzrost aktywności rodziców w procesach podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważnych wydarzeniach i działaniach na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki, uczestnictwo rodziców w życiu szkoły.
- **Czynniki chroniące związane ze szkołą:** godziny wychowawcze, również w czasie nauki zdalnej, prowadzone z uczniami online – wzrost wiedzy o zagrożeniach, ich skutkach i możliwości szukania pomocy, znajomość zasad obowiązujących w szkole, brak wagarów oraz chęć chodzenia do szkoły przez większość uczniów, wysoki poziom bezpieczeństwa w szkole.
- **Czynniki chroniące rówieśnicze:** dobre relacje z koleżankami i kolegami w szkole, nieuleganie presji rówieśników.
- **Czynniki chroniące środowiskowe:** pomoc asystentów rodziny w rodzinach dysfunkcyjnych, świetnie funkcjonujące rodzinne zastępcze, dobrze rozwinięta działalność wolontariatu, realizacja rekomendowanych programów profilaktycznych, zwiększenie otwartości szkoły i placówki na współpracę z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku, wiedza o wpływie używek na zdrowie.

IV. DANE DO DIAGNOZY POZYSKANE OD PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim

Problemy wynikające ze stosowania środków odurzających, czyli substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych potwierdzają informacje z Powiatowej Komendy Policji w Ostrowie Wielkopolskim. W ramach działań własnych Komenda prowadzi ciągle monitoring stanu zagrożenia bezpieczeństwa na terenie miasta, co pozwala na wytyczanie obszarów, w których należy podjąć czynności zmierzające do ograniczenia niekorzystnych zjawisk związanych z problemem narkomanii. Prowadzona przez policję analiza pozwala na właściwe rozmieszczenie sił w rejonach szczególnie zagrożonych i organizację działań prewencyjnych w rejonach osiedli, dyskotek, pubów i szkół.

Tabela nr 3. Dane dotyczące działalności Powiatowej Komendy Policji w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2018-2020.

ROK	2018	2019	2020
Liczba popełnianych czynów zabronionych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii	166	151	170
Liczba wszczętych postępowań	166	151	170
Liczba przypadków udzielania narkotyków innej osobie i udzielenia narkotyków w celu osiągnięcia korzyści majątkowej	4	1	2
Liczba przypadków posiadania narkotyków	161	150	168

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim

Z danych Komendy wynika, że w 2020 roku odnotowano 170 czynów zabronionych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, natomiast w I półroczu 2021 r. czynów zabronionych wspomnianą ustawą zanotowano 94. Wobec powyższego Policja wszczęła 170 postępowań w roku 2020 oraz 94 w pierwszym półroczu 2021 roku.

Zespół ds. Nietletnich i Patologii Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim w 2020 r. odnotował 24 czyny zabronione przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii, a do końca czerwca 2021 roku odnotował ich aż 31.

2. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim

W 2020 roku w ostrowskim szpitalu było hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z narkotykami 14 osób, a w związku z dopalaczami 3 osoby. W minionym roku odnotowano 1 osobę niepełnoletnią będącą pod wpływem narkotyków w wieku 17,5 lat. Jak wynika z informacji Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim w pierwszym półroczu 2021 roku z tych samych powodów hospitalizowano z powodu narkotyków 8 osób. Do 30 czerwca br. do ostrowskiego szpitala przyjęto także 1 osobę w wieku 16,5 lat pod wpływem narkotyków. Łączna liczba pacjentów SOR będących pod wpływem dopalaczy lub narkotyków w 2020 roku wyniosła 9 osób, natomiast w I półroczu 2021 roku liczba ta wyniosła 6.

Tabela nr 4. Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z narkotykami i dopalaczami na terenie Ostrowa Wielkopolskiego w latach 2018-2020.

ROK	2018	2019	2020
Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z narkotykami	5	10	14
Liczba osób hospitalizowanych z powodu schorzeń związanych z dopalaczami	25	7	3
Razem	30	17	17

Źródło: Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Ostrowie Wielkopolskim.

3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim

Jak wynika z informacji pozyskanych przez Wydział Spraw Społecznych, Referat Rozwiązywania Problemów Uzależnień, poszczególne służby pomocowe działające na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego zarówno w 2020 roku, jak i do czerwca 2021 r. udzielały pomocy potrzebującym mieszkańcom. Ważnym zadaniem o charakterze naprawczym jest pomoc udzielana osobom uzależnionym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim.

Tabela nr 5. Dane dotyczące działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2018-2020.

ROK	2018	2019	2020
Liczba rodzin objętych pomocą w związku z narkomanią	7	5	8
Środki przeznaczone na pomoc rodzinom w związku z narkomanią	17 363,54	18 793,71	30 204,64
Procent środków przeznaczonych dla rodzin, w których występuje problem w związku z narkomanią	0,13%	0,16%	0,22%

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim.

W związku z narkomanią Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku objął pomocą 8 rodzin i przeznaczył na pomoc dla nich środki finansowe w wysokości 30 204,64 zł, co stanowi 0,22% całości środków przeznaczonych na pomoc rodzinom. Z kolei do końca czerwca 2021 roku pomocą objęto 6 rodzin. Na ten cel przeznaczono 26 814,60 zł, co stanowi 0,36% ogółu środków przekazywanych rodzinom potrzebującym.

W zależności od sytuacji rodziny pomoc udzielana jest w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego oraz pomocy rzeczowej. Przytoczone wielkości dotyczą tylko rodzin zdiagnozowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a osób i rodzin bez wsparcia jest znacznie więcej.

4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim

Z danych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień wynika, że w 2020 roku z terapii w związku z narkotykami i dopalaczami skorzystało 55 osób. Z kolei do połowy 2021 roku do Ośrodka z prośbą o udzielenie pomocy w powyższym zakresie zgłosiły się 33 osoby.

Tabela nr 6. Dane obrazujące działalność Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim w latach 2018-2020.

ROK	2018	2019	2020
Liczba udzielonych porad związanych z problemami uzależnień, w tym dot. narkotyków i dopalaczy.	43	79	55

Źródło: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim

Analizując powyższe dane z okresu ostatnich 3 lat wynika, że najwięcej osób z związku z używaniem środków psychoaktywnych do Ośrodka zgłosiło się o pomoc w 2019 roku.

5. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem narkotykowym i innymi uzależnieniami wraz z prowadzeniem Telefonu Zaufania oraz udzielaniem porad prawnych.

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej z terenu naszego miasta zgłaszają się także po pomoc do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z problemem narkotykowym i innymi uzależnieniami wraz z prowadzeniem Telefonu Zaufania oraz udzielaniem porad prawnych prowadzony jest od wielu lat przez Caritas Diecezji Kaliskiej przy współudziale Ostrowskiego Centrum Pomocy Caritas.

W 2020 roku przez Centrum objętych pomocą było 218 osób, w I półroczu 2021 roku 145 osób. Porad związanych z problemami uzależnień, w tym dotyczących narkotyków i dopalaczy w 2020 roku w Caritasie udzielono 30. Z kolei do połowy bieżącego roku udzielono ich 27. Porady dotyczyły głównie zagrożeń związanych z zażywaniem środków odurzających. Ponadto, w Ostrowskim Centrum udzielano informacji dotyczących oddziałów detoksykacyjnych i ośrodków prowadzących terapię odwykową. W punkcie udzielane były również bezpłatne porady prawne dla mieszkańców Ostrowa Wielkopolskiego. W ubiegłym roku po poradę do punktu zgłosiły się 3 osoby, natomiast w I półroczu 2021 r. 11 osób.

W Ostrowskim Centrum w ramach działającego Telefonu Zaufania udzielono w 2020 roku – 313 porad, natomiast w I półroczu 2021 udzielano ich 109 razy.

7. Placówki wsparcia dla dzieci (światlice)

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej umożliwiła prowadzenie świetlic opiekuńczo – wychowawczych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. W 2020 roku na terenie miasta prowadzonych było 4 świetlicach opiekuńczo-wychowawczych z programem socjoterapeutycznym. W zajęciach uczestniczyło około 90 dzieci. W I półroczu 2021 roku liczba świetlic działających na terenie miasta w porównaniu do poprzedniego roku zmniejszyła się i wynosi 4. Z danych Stowarzyszeń, które prowadzą świetlice wynika, że w zajęciach do czerwca 2021 roku uczestniczyło około 100 dzieci.

V. LISTA AKTUALNYCH PROBLEMÓW WYNIKAJĄCYCH Z ANALIZY DANYCH STATYSTYCZNYCH

PROBLEM WYNIKAJĄCY Z DIAGNOZY	CEL
Uczniowie sięgają po substancje psychoaktywne w wieku 14-16 lat. 14 uczniów szkół podstawowych miało kontakt z narkotykami i innymi środkami psychoaktywnymi. Brak wiedzy wśród uczniów na temat negatywnych konsekwencji zażywania narkotyków i innych środków psychoaktywnych.	<p><u>Cel główny:</u> Ograniczenie spożycia narkotyków, w tym opóźnienie wieku sięgania po narkotyki i inne środki psychoaktywne przez uczniów szkół podstawowych.</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> -zapewnienie udziału w programach profilaktycznych na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków. -zapewnienie dostępu rodzicom do szkoleń lub warsztatów na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych. -zapewnienie dostępu do specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki narkomanii dla nauczycieli, pedagogów szkolnych i higienistek.</p>
Niewielki procent dorosłych mieszkańców Miasta Ostrowa Wielkopolskiego zażywa substancje psychoaktywne – 9% mieszkańców zażywało takie substancje, w tym 6% spośród nich sięga po nie kilka razy w roku, 2% zażywało narkotyki jednorazowo, a tylko jedna osoba robi to regularnie – raz w miesiącu.	<p><u>Cel główny</u> Ograniczenie liczby osób dorosłych zażywających substancje psychoaktywne.</p> <p><u>Cel szczegółowy;</u> - Zapewnienie odpowiednich programów dla osób dorosłych zażywających substancje psychoaktywne - Zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych w zakresie konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy.</p>

Zaproponowane cele spełniają warunki SMART są konkretne, mierzalne, akceptowalne, realistyczne i terminowe.

**VI. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓŁREALIZACJI ZADAŃ
WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**

W realizacji zadań będą brały udział następujące podmioty:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Ostrowa Wielkopolskiego.
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowie Wielkopolskim.
3. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, w zakresie zadań statutowych dotyczących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Organizacje pozarządowe, którym zlecane są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
5. Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim.
6. Placówki oświatowe.
7. Inne podmioty, których działalność ma na celu przeciwdziałanie uzależnieniom.

VII. PLANOWANE ZADANIA W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA MIASTA OSTROWA WIELKOPOLSKIEGO NA 2022 ROK

1. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY TERAPEUTYCZNEJ I REHABILITACYJNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I OSÓB ZAGROŻONYCH UZALEŻNIENIEM.					
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI ZADANIA
1.1	Porady informacyjne i terapeutyczne dla osób uzależnionych od narkotyków z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	- liczba udzielonych porad.	SP ZOZ OPiTU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
1.2.	Realizacja programów dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.	- liczba programów, - liczba osób uczestniczących w programach.	SP ZOZ OPiTU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
1.3.	Prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób z problemem narkotykowym.	- liczba osób, którym udzielono porad.	OPP	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022

2. UDZIELANIE RODZINOM, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY NARKOMANII, POMOCY PSYCHOSPOŁECZNEJ I PRAWNEJ.					
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI ZADANIA
2.1	Porady prawne dla członków rodzin.	- liczba osób korzystająca z porad	OPP	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
2.2	Prowadzenie Telefonu Zaufania.	- liczba osób dzwoniących do Telefonu Zaufania.	OPP SP ZOZ OPiTU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
2.3	Udzielanie wsparcia i motywowanie do podjęcia leczenia.	- liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące.	GKRPA	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
2.4	Realizacja zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych w tym zapewnienie pomocy psychologicznej	- liczba dzieci objętych pomocą w świetlicy.	OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ostrowa Wielkopolskiego na 2022 rok

	w świetlicach działających na terenie miasta.				
2.5	Organizacja wycieczek z realizacją programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży mieszkających na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	- liczba dzieci i młodzieży biorących udział w wycieczce zimowym/letnim.	OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	VI-VIII 2022

3. PROWADZENIE PROFILAKTYCZNEJ DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNEJ, EDUKACYJNEJ ORAZ SZKOLENIOWEJ W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW NARKOMANII, A W SZCZEGÓLNOŚCI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY, W TYM PROWADZENIE ZAJĘĆ SPORTOWO-REKREACYJNYCH DLA UCZNIÓW, A TAKŻE DZIAŁAŃ NA RZECZ DOŻYWIANIA DZIECI UCZESTNICZĄCYCH W POZALEKCYJNYCH PROGRAMACH OPIEKUNICZO – WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH.					
LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI ZADANIA
3.1	Wspieranie programów pomocowych dla dzieci i młodzieży zagrożonych narkomanią.	- liczba programów, - liczba uczestników.	MOPS	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
3.2	Prowadzenie działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym w szkołach podstawowych, mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy.	- liczba działań, - liczba dzieci biorąca udział w zajęciach.	SP ZOZ OPiTU	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-VI 2022 IX -XII 2022
3.3	Realizacja programów edukacyjnych w zakresie problemów narkomanii dla rodziców dzieci uczęszczających do szkół podstawowych.	- liczba programów, - liczba uczestniczących rodziców.	SP ZOZ OPiTU	Rodzice dzieci ze szkół podstawowych z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego	I-VI 2022 IX -XII 2021
3.4	Realizacja pozalekcyjnych programów profilaktycznych związanych z zajęciami sportowymi na terenie miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	- liczba programów, -liczba uczestników.	OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-VI 2021 IX -XII 2022
3.5	Realizowanie i finansowanie w szkołach i placówkach oświatowych w szczególności działań o potwierdzonej skuteczności lub opartych na naukowych podstawach.	- liczba szkół i placówek, w których rekomendowane będą realizowane programy - liczba dzieci i młodzieży.	Szkoły i inne placówki oświatowe SP ZOZ OPiTU	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-VI 2022 IX -XII 2022
3.6	Lokalne diagnozy, badania i sondaże pozwalające ocenić aktualny stan problemów	- liczba diagnoz, badań, sondaży.	Szkoły i inne placówki oświatowe	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa	I-VI 2022

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ostrowa Wielkopolskiego na 2022 rok

	narkotykowych.		PZ	Wielkopolskiego.	IX –XII 2022
3.7	Edukacja publiczna na poziomie uniwersalnym w zakresie konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy.	- liczba zajęć, - liczba uczestników.	OPP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
3.8	Realizacja kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych.	- liczba sztuk zakupionych materiałów edukacyjnych, - liczba odbiorców, - liczba podmiotów, które brały udział w kampaniach.	UM WSS/RPU	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
3.9	Realizacja szkoleń w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych (adekwatnie do zgłaszanych potrzeb). Ponadto organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń, obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych oraz podnoszące ich kompetencje w zakresie realizacji warsztatów i zajęć profilaktycznych (w tym programów rekomendowanych).	- liczba szkoleń, - liczba uczestników.	UM WSS/RPU PZ	Pedagodzy, nauczyciele Pracownicy socjalni, Członkowie GKRPA, Pracownicy SP ZOZ OPiTU, Decydenci.	I-XII 2022
3.10	Prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w szkołach i innych placówkach oświatowych na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.	- liczba działań, - liczba uczestników.	Szkoły i inne placówki oświatowe	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-VI 2022 IX –XII 2022
3.11	Przygotowanie diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących, występujących w środowisku szkolnym, która stanowi podstawę do podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.	- liczba szkół przygotowujących diagnozę.	Szkoły podstawowe	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-VI 2022 IX –XII 2022

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
dla miasta Ostrowa Wielkopolskiego na 2022 rok

3.12	Zadania na rzecz ograniczenia stosowania środków odrzucających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP.	- liczba działań, - liczba uczestników.	WSS/RPU OPP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
-------------	--	--	----------------------	--	------------

4. WSPOMAGANIE DZIAŁAŃ INSTYTUCJI, ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH I OSÓB FIZYCZNYCH, SŁUŻĄCYCH ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW NARKOMANII.

LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI ZADANIA
4.1	Wspomaganie organizacyjne grup pomocowych.	- liczba grup pomocowych.	Podmioty realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
4.2	Udział w ogólnopolskich i miejskich kampaniach profilaktycznych i edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień i przeciwdziałania przemocy oraz promujących zdrowy styl życia.	- liczba kampanii - orientacyjna liczba uczestniczących osób.	WSS/RPU OPP PZ	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
4.3	Organizowanie akcji promujących zdrowy styl życia bez używania narkotyków.	- liczba działań, - liczba uczestników.	OPP	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	VI-XII 2022

5. POMOC SPOŁECZNA OSOBOM UZALEŻNIONYM I RODZINOM OSÓB UZALEŻNIONYCH DOTKNIĘTYCH UBÓSTWEM I WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM I INTEGROWANIE ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM TYCH OSÓB Z WYKORZYSTANIEM PRACY SOCJALNEJ I KONTRAKTU SOCJALNEGO.

LP.	PLANOWANE ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	PLANOWANY REALIZATOR	ADRESACI ZADAŃ	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI ZADANIA
5.1	Udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej.	- liczba osób objętych pomocą społeczną.	MOPS.	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
5.2	Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem narkotykowym.	- liczba dzieci z rodzin z problemem narkotykowym.	PCPR OPP	Dzieci i młodzież z terenu miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022
5.3	Integracja społeczna osób uzależnionych (po lub w trakcie terapii), bądź zagrożonych uzależnieniem, motywująca do zachowania abstynencji oraz udział w grupach wsparcia.	- liczba osób.	OPP	Mieszkańcy miasta Ostrowa Wielkopolskiego.	I-XII 2022

6. Inne zadania z dziedziny profilaktyki i przeciwdziałania problemom narkomanii, które nie zostały ujęte w programie a mogą okazać się niezbędne do zwiększenia skuteczności oddziaływań w tej dziedzinie.

VIII. KOORDYNOWANIE ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU

Realizacja zadań Gminnego Programu koordynowana jest przez Wydział Spraw Społecznych, Referat Rozwiązywania Problemów Uzależnień Urzędu Miejskiego w Ostrowie Wielkopolskim.

IX. FINANSOWANIE ZADAŃ

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą:

- z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Plan wydatków programu na 2022 rok zostanie określony w uchwale budżetowej na 2022 rok w dziale 851 – Ochrony zdrowia, rozdział 85153 – Zwalczanie narkomanii.
- ze środków finansowych innych realizatorów Gminnego Programu (np. organizacji pozarządowych).

X. PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025,
8. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Ostrow Wielkopolski na lata 2016-2022.

XI. WYKAZ SKRÓTÓW

SP ZOZ OPiTU – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim.

OPP - Organizacje pozarządowe oraz podmioty wskazane w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

PZ – Podmiot zewnętrzny.

KPP - Komenda Powiatowa Policji w Ostrowie Wielkopolskim.

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla miasta Ostrowa Wielkopolskiego.

UM WSS/RPU - Urząd Miejski, Wydział Spraw Społecznych, Referat Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Ostrowie Wielkopolskim.

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowie Wielkopolskim.